

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

13 04 20 21 р.

м. Київ

№ 201

Про затвердження стандарту фахової
передвищої освіти зі спеціальності
013 Початкова освіта освітньо-професійного
ступеня «фаховий молодший бакалавр»

На виконання статті 8 Закону України «Про фахову передвищу освіту», пункту 4.3 Положення про Науково-методичну раду Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 вересня 2015 року № 922 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 05 січня 2021 року № 18), з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2020 року № 918,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», що додається.

2. Установити, що стандарт фахової передвищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2021/2022 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Вітренка А.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
освіти і науки України
від 13.07.2021 № 801

СТАНДАРТ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ

Фаховий молодший бакалавр
(назва освітньо-професійного ступеня)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

01 Освіта/Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

013 Початкова освіта
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2021**

1. Преамбула

Стандарт фахової передвищої освіти України: освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 801.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 013 Початкова освіта Науково-методичної комісії № 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Марчук Сергій Степанович – кандидат педагогічних наук, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, завідувач кафедри педагогіки та психології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (голова підкомісії);

Прокопів Людмила Ярославівна – кандидат психологічних наук, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, завідувач навчально-виробничої практики Коломийського педагогічного фахового коледжу Івано-Франківської обласної ради (заступник голови підкомісії);

Галич Наталія Василівна – кандидат історичних наук, старший викладач, спеціаліст вищої категорії, завідувач навчально-методичної лабораторії Комунального навчального закладу фахової передвищої освіти «Корсунь-Шевченківський педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради» (секретар підкомісії);

Гнатюк Михайло Васильович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри фахових методик і технологій початкової освіти Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Карлінська Яніна Валеріївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач, спеціаліст вищої категорії, заступник директора з навчальної роботи Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка;

Романюк Світлана Захарівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Юринець Олександр Олексійович – кандидат педагогічних наук, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, заступник директора з навчальної роботи Володимир-Волинського педагогічного фахового коледжу ім. А. Ю. Кримського.

Додатково залучені розробники Стандарту:

Бажан Сергій Петрович – кандидат педагогічних наук, директор ВСП «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки ДВНЗ “Український державний хіміко-технологічний університет”»;

Ковальчук Ірина Леонідівна – кандидат філософських наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, начальник навчально-методичного відділу

Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради;

Оришко Світлана Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, завідувач відділенням за спеціальністю Відокремленого структурного підрозділу «Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України».

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної комісії 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Фахову експертизу проводили:

Антонова Олена Євгенівна – доктор педагогічних наук, професор, Віце-президент Академії міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся», завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Кавун Олена Володимирівна – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист, відмінник освіти України, директор НВК №167 м. Києва;

Кочерга Ольга Миколаївна – кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, голова циклової комісії викладачів педагогіки та психології КЗ «Прилуцький гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка» Чернігівської обласної ради;

Михальська Катерина Григорівна – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, відмінник освіти України, заступник директора з навчальної роботи Сарненського педагогічного коледжу Рівненського державного гуманітарного університету.

Методичну експертизу проводили:

Хоменко Микола Павлович – кандидат педагогічних наук, заступник директора Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти», голова експертної групи з організації проведення методичної експертизи проектів стандартів фахової передвищої освіти;

Павлюк Любов Володимирівна – кандидат педагогічних наук, методист «спеціаліст вищої категорії» науково-методичного кабінету інженерно-технічної та технологічної освіти Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»;

Дудус Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, завідувач науково-методичного кабінету біотехнологій та ветеринарної медицини Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 28 січня 2021 р. № 4).

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 013 Початкова освіта Науково-методичної комісії 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 24 березня 2021 р. № 9).

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної комісії 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 13 квітня 2021 р. № 3).

2. Загальна характеристика

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Форми здобуття освіти	Інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); індивідуальна (екстернатна, на робочому місці (на виробництві); дуальна
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з початкової освіти
Професійна(і) кваліфікація(ї)	Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр Спеціальність – 013 Початкова освіта Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації за наявності) Освітньо-професійна програма – (зазначити назву програми)
Опис предметної області	<p>Об’єкти вивчення та діяльності. Навчання, виховання і розвиток дітей молодшого шкільного віку у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Цілі навчання. Підготовка фахівця здатного вирішувати типові спеціалізовані задачі початкової освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області базується на таких поняттях: початкова освіта, навчання, виховання, розвиток дітей молодшого шкільного віку; освітній процес у початковій школі, здоров’язбережувальне освітнє середовище, дитиноцентризм, демократизм, академічна доброчесність, індивідуальний підхід.</p> <p>Методи, методики й технології. Методи організації, здійснення, стимулювання, мотивації, корекції, контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності, бінарні, інтегровані (універсальні) методи навчання; здоров’язбережувальні технології, інформаційно-комунікаційні, комунікативно-мовленнєві, соціально-</p>

	<p>комунікативні, розвивальні, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, діяльнісні, диференційованого навчання, методики виховання і розвитку дітей молодшого шкільного віку.</p> <p>Інструменти й обладнання. Спеціалізоване програмне забезпечення, інтерактивні дошки, макети та навчальні зразки, практичні посібники та методичні вказівники, предметні гербарії, електронна бібліотека, презентаційна зала для демонстрацій.</p>
Академічні права випускників	Продовження навчання за початковим (короткий цикл) або першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	

3. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти

Фахова передвища освіта може здобуватися на основі базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти.

Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) становить 120 кредитів ЄКТС.

На основі базової середньої освіти здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані одночасно виконати освітню програму профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки. Освітня програма профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або спеціальності, інтегрується з освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра.

Мінімум 50 % обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на досягнення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом фахової передвищої освіти.

Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти визначається закладом фахової передвищої освіти з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання. Обсяг такої

програми становить не менше 50 % загального обсягу освітньо-професійної програми на основі профільної середньої освіти.

4. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.
Загальні компетентності	<p>ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК8 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
Спеціальні компетентності	<p>СК1 Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК2 Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК3 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.</p> <p>СК4 Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.</p>

	<p>СК5 Здатність до організації та проведення педагогічної діагностики учня.</p> <p>СК6 Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.</p> <p>СК7 Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів.</p> <p>СК8 Здатність до проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів.</p> <p>СК9 Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.</p> <p>СК10 Здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>СК11 Здатність до роботи в команді з профільними фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК12 Здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК13 Здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами.</p> <p>СК14 Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.</p>
--	---

5. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1 Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.

РН2 Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

РН3 Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя.

РН4 Здійснювати педагогічну діагностику молодшого школяра.

РН5 Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.

РН6 Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

РН7 Проводити моніторинг якості навчальних досягнень, здійснювати контроль і оцінювання учнів початкової школи.

PH8 Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

PH9 Залучати батьків до освітнього процесу в початковій школі на засадах партнерства.

PH10 Взаємодіяти з колегами, профільними фахівцями та іншими учасниками освітнього процесу початкової школи.

PH11 Створювати безпечні, психологічно комфортні умови освітнього процесу, використовувати прийоми попередження та протидії булінгу, надавати домедичну допомогу.

PH12 Складати індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами та знаходити оптимальні шляхи її реалізації.

PH13 Створювати здоров'язбережувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів.

PH14 Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.

PH15 Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.

6. Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти	Атестація здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту.
Вимоги до кваліфікаційного іспиту (за наявності)	Кваліфікаційний іспит має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньо-професійною програмою.

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

У закладі фахової передвищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом фахової передвищої освіти якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління закладом фахової передвищої освіти, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;

2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін, чітке

визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосовування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;

9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективною системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

14) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами закладів фахової передвищої освіти або відповідно до них.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти закладу фахової передвищої освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти) за поданням такого закладу може оцінюватися

центральною виконавчою владою із забезпечення якості освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

8. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

<p>Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та посилання на документ</p>	<p>Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (Наказ Міністерства освіти і науки № 2736 від 23.12.2020). Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/78704/</p>
<p>Особливості Стандарту фахової передвищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту</p>	<p>Загальні відомості, компетентності та результати навчання здобувачів освіти, визначені Стандартом фахової передвищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта відповідають вимогам Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»</p>

9. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт фахової передвищої освіти

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 13.11.2020).
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text> (дата звернення: 13.11.2020).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.11.2020).
4. Постанова Кабінету Міністрів від 28.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової

передвищої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti> (дата звернення: 13.11.2020).

6. Наказ Мінекономіки від 23.12.2020 № 2736 «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/78704/ (дата звернення: 21.01.2021).

7. Наказ МОН від 01.06.2018 № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-profilnoyi-serednoyi-osviti-zakladiv-osviti-sho-zdijsnyuyut-pidgotovku-molodshih-specialistiv-na-osnovi-bazovoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення: 21.01.2021).

**Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти**

Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка

Заклад фахової передвищої освіти самостійно визначає перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання.

Наведений в Стандарті фахової передвищої освіти перелік компетентностей і програмних результатів навчання не є вичерпним. Заклади фахової передвищої освіти під час формування освітньо-професійних програм можуть визначати додаткові компетентності і програмні результати навчання, форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти тощо.

Під час формування освітньо-професійних програм з інтегрованою освітньою програмою профільної середньої освіти та складання навчальних планів до затвердження в установленому порядку освітньої програми профільної середньої освіти, заклади фахової передвищої освіти зобов'язані керуватися цим Стандартом та наказом МОН від 01.06.2018 № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти».

У Таблиці 1 подано матрицю відповідності визначених Стандартом компетентностей Національній рамці кваліфікацій, у Таблиці 2 – відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність та автономія
	ЗН1 Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань	УМ1 Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання УМ2 Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних УМ3 Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	К1 Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання К2 Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності	ВА1 Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін ВА2 Покращення результатів власної діяльності і роботи інших ВА3 Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗН1		К2	ВА3
ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.		УМ1, УМ2	К2	ВА2
ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗН1	УМ1, УМ3	К1, К2	ВА1
ЗК4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	ВА1

ЗК5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗН1	УМ1	К2	ВА2, ВА3
ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		ВА3
ЗК7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	ВА1
ЗК8 Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ЗН1	УМ1, УМ3	К2	ВА1, ВА3
Спеціальні компетентності				
СК1 Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К2	ВА1, ВА2
СК2 Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.	ЗН1	УМ2, УМ3	К2	ВА1, ВА2
СК3 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.	ЗН1	УМ1, УМ3	К2	ВА2, ВА3
СК4 Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.	ЗН1	УМ1, УМ3	К1	ВА1
СК5 Здатність до організації та проведення педагогічної діагностики учня.	ЗН1	УМ3	К1	ВА1
СК6. Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.	ЗН1	УМ3	К2	ВА1, ВА2
СК7 Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів.	ЗН1	УМ1, УМ2	К2	ВА1, ВА2
СК8 Здатність до проведення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів.	ЗН1	УМ1, УМ3	К2	ВА1, ВА2
СК9 Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.	ЗН1	УМ1, УМ3	К1	
СК10 Здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.		УМ1	К1	ВА1
СК11 Здатність до роботи в команді з профільними фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.		УМ1, УМ2	К1	ВА1, ВА2
СК12 Здатність до організації здоров'я-збережувального,	ЗН1	УМ1	К2	ВА1

безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.				
СК13 Здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами.	ЗН1	УМ1, УМ3	К1	ВА2
СК14 Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей		УМ1, УМ2, УМ3	К1	ВА2, ВА3

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																						
	Загальні компетентності									Спеціальні компетентності													
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	
РН1 Знаходити фахову літературу та використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.		+	+	+	+	+	+	+	+		+											+	
РН2 Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.	+	+	+		+	+			+			+				+			+				
РН3 Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя.				+	+	+	+		+	+		+		+	+			+					+
РН4 Здійснювати педагогічну діагностику молодшого школяра.		+		+		+	+			+		+	+		+		+					+	
РН5 Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.		+			+	+			+	+	+			+	+				+				
РН6 Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+								
РН7 Проводити моніторинг якості навчальних досягнень, здійснювати контроль і оцінювання учнів початкової школи.	+	+		+		+	+	+	+			+		+	+		+	+					+
РН8 Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.	+	+							+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН9 залучати батьків до освітнього процесу в початковій школі на засадах партнерства.	+	+						+	+		+	+							+	+			
РН10 Взаємодіяти з колегами, профільними фахівцями та іншими суб'єктами освітнього процесу початкової школи.	+	+	+			+		+	+		+	+	+	+			+	+	+		+	+	
РН11 Створювати безпечні, психологічно комфортні умови освітнього процесу, використовувати прийоми попередження та протидії булінгу. надавати домедичну допомогу	+	+				+			+			+					+	+		+	+		
РН12 Складати індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами та знаходити оптимальні		+			+	+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+

шляхи її реалізації.																						
РН13 Створювати здоров'ябережувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів.		+			+	+			+	+										+		+
РН14 Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.	+			+	+	+			+			+	+		+		+	+	+	+	+	
РН15 Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.	+	+	+	+					+		+	+						+	+	+	+	+